

Ambicja Xi Jinpinga wobec Chin jest fascynująca, ale w ostateczności może okazać się anachronizmem. Pod względem politycznym usiłuje odtworzyć zmilitaryzowaną partię-państwo jako skutecznego budowniczego suwerenności narodowej. Pod względem gospodarczym usiłuje rozwijać Chiny odgórnie zamiast tworzyć indywidualistyczne i innowacyjne społeczeństwo oparte na zrównoważonych instytucjach działających na podstawie zasad legitymizacji. W polityce zagranicznej dąży do opartej na sile polityki sąsiedzkiej, w której Chiny podporządkowują sobie małe kraje w swojej strefie wpływów, oraz do ustalenia relacji „wielkiej potęgi” ze Stanami Zjednoczonymi i Rosją. Krótko mówiąc, wygląda na to, że Xi chce połączyć XIX-wieczną geopolitykę z XX-wieczną leninowską polityką, aby zdobyć przewagę w zglobalizowanym świecie XXI wieku.

Oto wspaniała synteza i błyskotliwa analiza chińskiej polityki, z prowokującą do myślenia częścią dotyczącą przyszłości. Jean-Pierre Cabestan, autor *Polityki zagranicznej Chin*, Hong Kong Baptist University

W historii narodu bywają punkty przełomowe. W swej przenikliwej i celnej książce, François Godement – wybitny europejski ekspert do spraw Chin – skupia się na krótkim, trzyletnim okresie, w którym Chiny zaczynają prezentować twardsze podejście zarówno do spraw wewnętrznych, jak i międzynarodowych. Jego analiza pozwala zrozumieć tę „nową normę” i stanowi trzeźwe spojrzenie na perspektywę dalszych rządów Xi Jinpinga. David Shambaugh, The George Washington University, The Brookings Institution

François Godement – jeden z najwybitniejszych znawców współczesnych Chin, profesor paryskiego Instytutu Nauk Politycznych, dyrektor azjatyckiego programu European Council on Foreign Relations, twórca Asia Center IFRI, redaktor naczelny kwartalnika „China Analysis”.

Spis treści

Wprowadzenie

Udane małżeństwo

Bezwzględna transformacja

Stracona dekada

Chiny na rozdrożu

Reforma wbrew samej sobie?

Rozdział 1

Wewnątrz chongqińskiego pieca

Przyjacielska rada

Policjant-kowboj

Błyskotliwy, energiczny człowiek

Wendetta na szczycie

Duch maoizmu?

Tajemnica Bo Xilaia

Polityczny punkt zwrotny

Odroczony koniec sprawy Bo

Rozdział 2

Bogaty kraj, biedni ludzie

Wybuchowy wzrost

Siła robocza, niewyczerpane zasoby

Szaleństwo inwestycyjne

Dochody osobiste – wyścig w dół

Najważniejszy rynek towarów luksusowych

Rozłam społeczny – przepaść

Największy transfer własności w historii

Rządy lokalne i finanse – fatalna kombinacja

„Nowa Lewica” i społeczne nierówności

Reforma – jaką cenę zapłaci partia?

Rozdział 3

Oddzielne światy

Spektakularny sukces

Wątpliwości opinii publicznej

Daleko od centrum – domyślna liberalizacja

Teatr cieni

Kolektywne przywództwo – zasada przezorności

Koniec „walki dwóch linii”

„Czarna skrzynka”

Rozdział 4

Przekraczanie rzeki albo

nieprawdopodobna transformacja polityczna

Preferowanie stabilności

Liczne konflikty, mało przemocy

Moralne przebudzenie społeczeństwa

Kara śmierci – nieporozumienie

Nietykalność najwyższych władz

Konstruowanie sloganu

Odwracalność – broń partii

Pozbywanie się rewolucyjnych kłamstw

Rozdział 5

Chiny SA, gospodarka hybrydowa

Odbudowanie silnego państwa

Chińscy giganci przemysłowi

Wychuchane przedsiębiorstwa państwowe

Polityczny ekosystem

Dziedzictwo maoizmu

Etatyzm czy gospodarka mieszana?

Chongqing versus Guangdong: zachodnie Chiny versus Zachód

Wzrost niezrównoważony

Ucieczka z pułapki sukcesu

Rozdział 6

Reformy bez wyborów

Wen Jiabao i reformy polityczne

Przeciwko maoistowskiej regresji

Tajemnica tandemu Hu–Wen

Niejednoznaczność – recepta na przetrwanie

Państwo zasad, ale brak podziału władz

W Chinach wybory są niemożliwe

Prawo bez wyborów

Modele Singapuru i Hongkongu

W kierunku rządów prawa?

Oddzielić sądownictwo od partii

Rozdział 7

Wukan, czyli możliwość wyborów

Wukan, medialna błyskawica

Śpiąca piękność: Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych

Emeryci u sterów

Reformowanie partii, kontrolowanie kraju

Koniec chińskiej rewolucji

Rozwój reform na północy

Podsumowanie ogólnych reform

Rozdział 8

Rok 2009 – punkt zwrotny

Pokaz militarnej potęgi

Narastające konflikty terytorialne

Odwrót taktyczny czy strategiczny?

Północnokoreańskie zwierciadło

Pekin zatapia swoją dyplomację

Obama zmienia politykę wobec Chin

Wyjaśnienie punktu zwrotnego w polityce zagranicznej

Hipoteza biurokratycznej fragmentaryzacji

Umykająca armia?

Hipoteza militarneho lobby

Rozdział 9

Nacjonalizm – alibi dla realizmu wielkiej potęgi

Zagranica, źródło ciekawości

Media, internet i formowanie opinii publicznej

Frustracja społeczna i nacjonalizm

Cenzura zachodnich mediów

Stosunki chińsko-japońskie: studium przypadku

Japonia – wyzwania polityki krajowej

Edukacja patriotyczna

Rola opinii publicznej w polityce zagranicznej

Rozdział 10

Błędna ocena strategii

Chińsko-amerykańskie starcie

Lis wraca do kurnika

Chwila ciszy w społeczeństwie

Ekonomiczna integracja – przeciwwaga

Błędna ocena strategii

Ponowne odkrywanie strategicznego dziedzictwa Chin

Rozdział 11

Integracja czy suwerenność – dyskusja o strategii

Historyczny precedens japoński

Pokusa sfery wpływów

Integracja czy adaptacja?

Powrót do historii, ale jak daleko?

Budowanie narodu i roszczenia terytorialne

Dwa bieguny chińskiej strategii

Wojowniczość trzymana na uwięzi

Chłonność chińskich instytucji i społeczeństwa

Strategiczny dualizm pozwala na odwracalność

Demokracja jest częścią rywalizacji

Zakończenie

Xi Jinping resetuje Chiny

Jak Xi przejął kontrolę nad Chinami

Styl Xi

Zamrożenie polityki i reformowanie gospodarki?

Twardsza, bardziej racjonalna polityka zagraniczna i obronna

Chiński Andropow?